

Stefan Löfven: Jultal 2019

Talare
Stefan Löfven
Statsminister

Datum
15 december 2019

Plats
Visby

1 Tack!

Vi är många som ser fram emot julen.
Som längtar efter att hinna slappa med familjen och äta Janssons frestelse.

5

Men julen är också ett slags årsvis påminnelse om något större.
Julen är en påminnelse om vårt lands största styrkor, våra största ljus:
sammanhållningen, tryggheten, den starka gemensamma välfärden.

10 Trots att många av oss kan ta någorlunda ledigt arbetar sjuksköterskor och
poliser vidare.

De firar utan sin familj för att vi ska vara trygga att göra det med vår.

15 Om det som inte får hända ändå skulle inträffa
och julfirandet avbryts av blåljus eller oro för den vi älskar hjälper de oss vid
hjärtattacker
och efter ett inbrott.

20 Och julen är en påminnelse om att oavsett årstid, högtid, år eller dag
får vi aldrig bli likgiltiga inför hur våra grannar har det, hur våra medmänniskor
mår.

25 När kvällstidningar tipsar om hur familjen ska hålla sams under julfirandet,
när någon släkting börjar prata politik, tänker andra på att de inte har en enda
närstående människa att bråka eller umgås med på julafton. Eller andra dagar,
för den delen.

30 Frälsningsarmén jag träffade här på förmiddagen, lägger sin tid och energi på att
bota ensamhet, samla in julklappar och sprida ljus. Men egentligen är det ett
ansvar vi alla har.

Och julen är en påminnelse om vårt lands mest smärtsamma svagheter,
eftersom fattigdomen och utsattheten blir allra störst i kontrast
35 till reklam och filterbilder på Facebook som trycker ut budskap om hur livet
kring jul borde vara.

När kollegor småpratar om hur stressigt det är att köpa julklappar, tänker andra
40 på hur tusan det ska finnas pengar till en enda julklapp att lägga under granen åt
barnen.

Detta, sjukdom, ensamhet, fattigdom, kan aldrig reduceras till att bara vara
människors enskilda problem. Det är vårt gemensamma ansvar. Det är politik.

45 Idag vill jag prata om hur vi kan bygga ett starkt Sverige där vi tar just
gemensamt ansvar för varandra på julaftonskvällen och måndagsmorgonen,
i storstäder och inlandet, av det enkla skälet att vi människor mår bättre av det
och vårt land blir starkare.

50 ***

I Socialdemokraternas partiprogram slås det fast att vi alla tillsammans
kan skapa en bättre framtid.

55 Det kan låta självklart, men är värt att påminna om i en tid när framtiden ofta
framställs som ett evigt mörkt novemberdis, eller ännu värre – ödesbestämt.

Sverige har gjort en otrolig resa de senaste hundra åren.
Många av oss lever liv som våra morföräldrar knappt kunde föreställa sig.

60

Övertygade om att framtiden kan bli bättre
har vi byggt Sverige.

Inte var för sig, inte som enskilda individer som kämpat bara för sitt bästa, inte
som kunder på en marknad, utan just tillsammans.

65

Vi har valt att ha sjukvård och skola för alla.

Vi tror på jämställdhet och föräldraledighet.

Vi kanske inte är världsmästare i småprat med främlingar i busskuren, men vi
har ett starkt föreningsliv och samhörighet.

Den viktigaste lärdomen av Sveriges historia är att samhället går att förändra.
Inget är evigt, allt går att ändra eller bygga om.

75 Men för att det ska vara möjligt krävs att alla vet att också du är en del av
samhället.
Att du har en roll i bygget av Sverige.

Förbittring inför landets framtid, uppgivenhet inför din egen morgondag
80 är det värsta gift som kan spridas hos en människa och i ett samhälle.

Socialdemokraternas partiprogram inleds med en beskrivning av vilket samhälle
85 vi vill bygga.

Ett demokratiskt samhälle grundat på alla människors lika värde och rätt, som
består av fria och jämlika människor i ett solidariskt samhälle.

90 Det kan låta abstrakt, men är glasklart.

Vi vill helt enkelt bygga ett Sverige där varje person är fri att skapa sig ett gott liv
oavsett föräldrarnas inkomst eller efternamn.

Ett Sverige där människors lika värde är något konstant.

95

Med de principerna som riktning byggde vi gemensamt vårt välfärdsland.

Det fortsätter vara vårt uppdrag också idag,
imorgon,
100 och om hundra år.

Förra hösten gick Sverige till val.

105

Annika Norlin beskrev i sin låt "Election day"
att vi fick ett resultat och nyhetsrapportering på valdagen som var lite som själva
livet:

110

Ingen vann riktigt, och alla var förvirrade.

En sak var tyvärr säker. Vi fick faktiskt en högermajoritet i Sveriges riksdag.
Det politiska landskapet är verkligheten.

115

Men, efter månader av talmansrundor, förhandlingar och otaliga pressträffar
lyckades vi ändå bilda en regering, genom samarbete med andra partier.
Det satt långt inne.

120 Efter att blockpolitiken blivit allt mer cementerad gick det inte på en natt att
hitta lösningar,
men det gick på fyra månader.

Det lätt förvirrade valresultatet kommer knappast vara något unikt.

125 Inget tyder på att vi i nästa eller nästnästa val kommer ha en enda tydlig vinnare
på valnatten.

Och om Socialdemokraterna idag ska lyckas med
att fortsätta det samhällsbygge som ligger i vårt DNA,
130 med ekonomisk jämlikhet,
med en trygg välfärd,
fortsätta med bygget av ett starkt samhälle där ingen lämnas efter

ja, då kommer det krävas att vi samarbetar med andra partier.

135

Det var just därför vi för knappt ett år sedan
ingick ett januariavtal med Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet.

140

Januariavtalet var ett medvetet val, ett ideologiskt val att stå upp för rättsstaten,
fria oberoende medier, jämlikhet - och samtidigt kunna ta itu med
samhällsproblemen.

145 Det var ett socialdemokratiskt val,
att bilda en regering som genomför så mycket socialdemokratisk politik det bara
går i ett läge med högermajoritet i riksdagen.

150 Vi valde samarbete för att fortsätta prioritera välfärd för alla.
Vi valde samarbete för att kunna fortsätta förbättra ekonomin för pensionärer.
Vi valde samarbete för att Sveriges ambitiösa klimatarbete ska fortsätta.

Det var ett val utifrån vad som var bäst för landet.

155

Socialdemokrater kan sitta på interna möten och önska att det socialdemokratiska partiprogrammet istället skulle genomföras till punkt och pricka.

160 Men valresultatet ger inte den möjligheten, verkligheten ser inte ut så.

Och det klart att vi hade kunnat göra som ett missnöjt barn,
sätta oss i ett hörn och säga att vi har rätt.

165 Vägra vika oss en tum och glatt studera vårt vackra partiprogram
samtidigt som moderater, kristdemokrater och sverigedemokrater monterar ner
välfärden.

Men det är en syn på politik som ett spel,
där det gäller att aldrig smutsa ner händerna om dagarna, för att på kvällen
170 kunna säga att man inte kompromissat en tum - men å andra sidan inte heller
förbättrat för en enda människa.

Det är syn jag aldrig kan dela.

Nej, politik är inget spel.

175 Politik berör människors frihet, möjligheter, liv.

För mig är politik att se till så föräldrar kan köpa en julklapp till sina barn.

Politik är att se till så sjuksköterskan får fler kollegor.

180 Socialdemokrati är att se till så ingen känner sig riktigt ensam inför stora
problem,
eftersom du ska ha ett helt starkt samhälle vid din sida.

Jag är stolt över Sveriges historia som ofta byggts genom just breda lösningar,
där många gör sitt, tar ansvar och skapar stabilitet.

185

Och jag är lika stolt över att vi nu fortsätter samhällsbygget

genom samarbete, med kompromisser,
för landets bästa.

190

För att ett politiskt samarbete ska fungera krävs att målet är detsamma, att man sätter sig ner vid bordet med övertygelsen om att det är för Sveriges bästa.

195

I flera olika sammanhang har Moderaternas partiledare Ulf Kristersson avgett ett löfte:
att aldrig samarbeta med Sverigedemokraterna.

200

Och Ulf Kristersson angav flera starka skäl till varför inget samarbete var aktuellt.

Att Sverigedemokraterna har skumma värderingar, har en mycket mörk historia,

205

att det finns främlingsfientliga inslag. Motsatsen till det Ulf Kristersson sa sig stå för.

Det har tydligen förändrats.

För nyligen svek Ulf Kristersson sitt löfte, när han och Jimmie Åkesson hade ett möte,
när de officiellt kom ut med sitt samarbete.

210

På vilket sätt en moderat partiledare verkligen tycker att det bästa för Sverige är att börja samarbeta med Åkesson, är en gåta. Och jag har fortsatt tappa hakan den senaste veckan, när moderatledaren försökt förklara sitt svikna löfte.

215

Ulf beskriver att det var en förutsättning för samarbetet i Alliansen att inte samarbeta med Sverigedemokraterna. Ulf beskriver att det inte var något krav han drev. Ulf beskriver att det var Centerpartiets och Liberalernas krav. Det är häpnadsväckande.

220

Löftet att aldrig samarbeta med Sverigedemokraterna framställs som en strategisk manöver för att hålla ihop Alliansen, något som kastades bort i samma ögonblick som opinionssiffrorna krävde det.

225

Den typen av spel, där allt är politisk strategi och ingenting är heligt, riskerar att helt urholka förtroendet för partierna, för demokratin.

230 Men, Jimmie Åkessons möte med Ulf Kristersson ger också ett annat besked till väljarna.

Vi vet om Sverigedemokraternas mörka historia, men jag tror att många som kan tänka sig rösta på partiet snarare är missnöjda.

235 Missnöjda med socialdemokratin, med Moderaterna, med sjukvården eller med politik i allmänhet.

Det är såklart en läxa till oss alla.

240 Men det besked som nu lämnas till Sverigedemokraternas väljare handlar om vilken riktning partiet väljer i framtiden.

De vill ofta få det att framstå som om de företräder vanligt folk. Men de allierar sig med Moderaterna i ett konservativt högerblock.

245 Idag för Sverigedemokraterna en fackföreningsfientlig politik, en löntagarfientlig politik, en högerpolitik.

250 Det går inte att vara säker på vilken partiledare som egentligen är statsministerkandidat i det högerkonservativa blocket.

255 Men en sak är säker - deras politik står för något helt annat än det som vi förknippar med Sverige, vår trygghet, vår sammanhållning. Jag kan lova att vi socialdemokrater och hela den samlade arbetarrörelsen kommer att ta debatten, fortsätta granska, syna och ifrågasätta.

260 Men framför allt: vi ska visa vårt alternativ, visa ett starkt samhälle där välfärden alltid går först, visa vad sammanhållning för alla kan göra för ett land, för människor.

Det är mitt löfte.

Det missnöje som finns idag, misstron ifall Sverige klarar av våra utmaningar tror jag har att göra med att samhället på vissa sätt dragit sig tillbaka.

270 Där samhället borde ha varit som starkast, där har samhället istället varit allra svagast.

Vårt projekt för nästa årtionde ska därför vara bygget av det starka samhället.

Det behövs. Sedan 1980-talet har de ekonomiska klyftorna växt.

275

Och det finns de som säger att själva inkomstklyftorna inte är ett problem, utan att det viktigaste är möjligheten till klassresor. De har missförstått helt. Sambandet mellan små inkomstklyftor och social rörlighet är starkt.

280 Eller på ren svenska: när skillnaden mellan rik och fattig blir stor är också risken stor att rikedom och fattigdom går i arv.

När klassresorna blir längre är det färre som gör dem.

285 Om vi ska bygga ett starkt land byggt på gemenskap ska inte en mammas deltidsarbete vara avgörande för hennes dotters framtida liv.

290 Ja, att pengar inte hänger ihop med lycka är nog sagt av någon som inte sett hela månadsekonomin rasa ihop av att ens dotter behöver nya vinterskor.

Och de områden som halkat efter i Sverige, sett färger flagna på husen och arbetslösheten växa, är samma områden som många nyanlända invandrare kommit till.

295

För att det går att få tag på en bostad eller i alla fall ett rum hos en släkting för sig och sina barn.

300 Därför är fokus nu snabb integration. Fokus är nu jämlikhet. Och fokus är att återupprätta ett starkt samhälle i hela Sverige.

305 För några veckor sedan visade det sig vara radikalt att säga samma sak vi
socialdemokrater alltid sagt:
att ojämlikhet, fattigdom, klassklyftor, är den bördiga jord där kriminalitet och
hopplöshet växer fram.
När samhället dragit sig tillbaka har kriminella gäng tagit den plats som lärare
310 och socialtjänst och framtidstro borde haft.

Det har inget med hudfärg eller religion att göra. Det har med klass och
gemenskap att göra.

315 Oavsett politisk tillhörighet är nog alla överens om att de kriminella gäng som
tror att de står över oss andra ska möta samhällets fulla kraft i form av poliser,
rättsväsende, kontroll.

Men det behövs mer än poliser.

320

Vi kan ha fulla häkten och livstidsstraff för minsta snatteri.
Men det spelar ingen roll så länge det står tio tonåringar redo att ta den plats i
gänget som blir ledig när en äldre ligamedlem åker in i fängelset.

325 För att bekämpa detta krävs socialtjänst och lärare och basketledare som också
håller koll
knackar på hos föräldrarna och säger till när någon ung börjat hänga med äldre
kriminella
eller halkar efter i skolan.

330

En stark polis och starkt föreningsliv, stark socialtjänst, stark jämlikhet, stark
framtidstro.
Så bekämpar vi kriminaliteten och dess grogrunder på riktigt.

335 ***

Det bästa sättet att bygga Sverige starkt
är genom en stabil, pålitlig välfärd.

340 Ingen av oss kan säga: jag kommer alltid klara mig själv.
Ingen av oss kan säga: jag behöver ingen annan.
Ingen av oss kan säga: jag blir aldrig sjuk.

345 Vi vet aldrig.
Och i den ovetskap som livet är blir vi alla tryggare, modigare, djärvare
när samhället är starkt, skolan, vården är stark
och du vet att du som gör din plikt mot samhället alltid kan kräva din rätt.

350 Förra mandatperioden gjorde vi en historisk satsning, med 35 miljarder till
välfärden.

Det har varit viktigt. 100 000 fler arbetar nu inom välfärden, varav 15 000 inom
vården.

355 Och denna mandatperiod blir det minst 20 ytterligare miljarder till välfärden.

Men det är uppenbart att det inte räcker. Det är roligt att bygga ut välfärden,
men inte gratis. Vi socialdemokrater kommer alltid att prioritera välfärden först.
Det kommer att kosta. Och det kommer vara värt varje krona.

360 Vi kommer inte överge någon region, någon kommun, någon del av landet.
Då krävs det att vi håller ihop.

Det är därför regeringen i början av året ska diskutera lösningar tillsammans
365 med de kommuner och regioner som har de tuffaste förutsättningarna.
Och det är därför regeringen nu har sett till att mer pengar omfördelas till glest
befolkade regioner och kommuner, genom kostnadsutjämningen.

Ja, där är Gotland en av de största vinnarna, med ungefär 70 miljoner mer nästa
370 år.

Vi kommer alltid välja att prioritera den gemensamma välfärden, eftersom ett
starkt samhälle med skyddsnet, fri utbildning, sjukvård
gör att varje människa kan uppnå sin fulla potential.

375 Och när varje människa uppnår sin fulla potential
blir hela samhället starkare.

Så kan vi bygga ett land där vi håller ihop, och där varje person ska veta
380 från tonåringar till ensamstående mammor eller pensionärer
att ingen behöver känna uppgivenhet eller ensamhet.

385 Det ska finnas ett helt samhälle vid din sida som gör allt för att förbättra din
framtid.

390 Jag ska avrunda, jag misstänker att ni alla har pynt som ska fixas
eller mat som ska handlas inför jul.
Det har jag, i alla fall.

Och det känns fint att få ha varmt upp inför jul med något så spännande som
socialdemokraternas partiprogram.

395

Oavsett julklappar är en sak säker. Vi kan skapa en bättre framtid.
Och jag garanterar att socialdemokratin alltid minns sin uppgift:
att fortsätta bygget av ett starkt och jämlikt samhälle som frigör människor.

400 Den kampen är evinnerlig.

Ja, den fortsätter genom kompromisser och samarbeten
genom medlemsmöten och dörrknackningskampanjer
genom julfiranden och valsegrar.

405

Steg för steg. På olika sätt, i olika former. Men kampen för jämlikhet pulserar
alltid där.

410 Och vi tillsammans har en gemensam uppgift. När andra säger att landet är
splittrat, läget är kört, rädda sig den som räddas kan

Då påminner vi varandra om att framtiden är vår att forma,
och vi kan forma den till ett Sverige där morgondagen är något att se fram emot
- för alla.

415

Tack.

420 **Taggar**
2010-tal, 2019, Jultal, Man, Politiska tal, Socialdemokraterna

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/stefan-lofven-jultal-2019>

425

430

435

440

445

450

455